

діло

ПРОХОДИТЬ ЩОДЕННО ПЕРЕДПОЛУДНЕМ

РЕДАКЦІЯ
І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринков. ч. 10, П. пов.
Конто почт. шал. 143322.
Адреса для телеграм:
„Піло“, Львів.
Гол. Редактор прийм. від
11—12 год. передплатуєм.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА:
Місячно: в краву 450 зол.

За границею:
В Америці 1 долар, Франції, Голландії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 750 ал., Німеччині 750 зл., Швейцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 15 лей, Болгарії 750 ал., Австрії 750 ал. — Зміна адреси 1 зол.

В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІ.

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
20 сот.

БЮТЬ В БАРАБАНИ...

Львів, 28. вересня 1927.

Вже б'ють у виборчі барабани. Це тинається сновидою зледащилим сойм, якому навіть перед смертю не жаліють стусанів, але вже тут і там починається передвиборча мелуш, росте напруження підношся боева температура. Перманентний конфлікт між урядом і сойом переноситься на ширшу арену. У соймових кульоварів, комісій, урядових кабінетів і партійних комітетів небавом перейде це питання на вирішення широких мас, які своїми голосами видадуть рішення про існуючий конфлікт, а може і про форму правління в Польщі.

За півтора місяця сойм-паралітизм лічав своє животіння. В зв'язку зі закінченням існування другого сойму вже віддавна ведуться балачі про можливість продовження соймової каденції поза означений термінець під покришкою бюджетної сесії. Та в нинішньому положенні ця можливість відпадає. І то з двох причин. Марш. Пілсудський, являючись побідником в травнево-му перевороті, дуже безоглядно поводи́вся з побідженим соймом, але формально цупко держався букви конституції. Було би незрозумілим і противним не лише букві основного закону, але й дотеперішній поведінці чуткого на конституційні формальності диктатора, колиб він хотів натягати конституцію з метою продовжити вегетацію спаралізованого парламенту. На основі одержаних перед роком повноважень уряд сик чи так має забезпеченний бюджет. Користуючись всіми засобами натиску і погроз, уряд уже нічого не витисне з цього сойму. З другого боку сойм не виявляє найменшої охоти займатися бюджетною сесією. Послів мучить тепер не бюджет, а журба за мандати. Зовсім природно, що всі партії користувалися би бюджетною сесією лише в тому напрямку, щоби створити урядові якнайбільші труднощі, своїми демонстративно-опозиційними виступами придбати собі моральний капітал на період виборчої агітації. Уряд, який знаходиться в воєнній стопі з теперішнім соймом, ніби не хоче ослаблювати свої виборчі шанси, а зміцнювати становище своїх противників. Тому нормальне закінчення соймової каденції не підлягає найменшому сумніву. Якщо два-три тижні скорше не наступить розв'язання сойму.

Тому певним є, що за півтора місяця теперішній сойм закінчить своє життєвннє природною смертю, а зараз після того будуть розписані нові вибори. Зближається виборчий період, який вже нині вводить у стан ферментації і нервового напруження політичні партії і гурти. Вже інші політичні довші бють у виборчі барабани. Ми є свідками зростаючої метушні у всіх польських сою. Готовляться до виборчого бою праві і ліві, консерватисти, націоналісти і соціалісти, ліберали і сиринки, готовляться соймові партії і правительственні групи.

Зі сторінок „Роботнік-а“ лунають вже виборчі поклики:

Д-р

«Тепер приїде до голосу край. Вибори мусять бути небавом розписані. І Великий Монахилиний» — Народ (апо-строфа до монахилиного уряду! — Ред.) таке своє слово. Підготуйтеся вибо-ри, товариші. Тебея возколичаси наро-ди!»

не море. Праця тримає Польщу, Праця береже Польщу. Праця досягне по керму республіки. Ідемо до боротьби за долю польського робітника, за долю мужа, за всіх визискуваних, за волю, за демократію".

Саме тоді, коли пересівська преса бе у гомінкі виборчі барабани, інші польські партії радять і готовлять-ся до виборів поки-що за кулісами, розроблюючи плани боротьби. Виборча метушня виступає вже зі сво-їх берегів і досягає будинків і са-льонів спокійної і зрівноваженої магнатерії. У Дзікові зізджаються князі, графи і інші яснowelьможні магнати та з участю відомого полк. Славка радять над змонтуванням польських консервативних груп та створенням виборчого фронту у спілці з урядовими чинниками. А це одно вже наглядно вказує, що вибори за плечима. Одночасно з'я-вляються й поголоски на тему вся-ких виборчих комбінацій. Словом: починається увертура до виборчого акту.

Школа в Миловані і сільсько-господарська освіта.

За кілька днів (дня 3. жовтня п. р.) виповниться знову наша милі- ванська школа учнями з дорослих людей, що поспішають до неї, щоби винести звідтіля краще знання у тій роботі, яка стала їх життєвим при- званим.

Коли сьогодні освіту й виховання розуміємо тільки як самоосвіту й самовиховання, ясно, що вняв самодіяльності можливий одно у певних реальних життєвих формах. Як нема словесної (вербальної) освіти так нема й словесного виховання. Найпростішим вчишком, виконаним після певної застави і з певним наміром, виховуємо себе далеко краще й доцільніше, ніж найбільшим щодо скількості словесним засвоєнням певних моральних правд і засад. Одначе до самоосвіти й самовиховання на основі самодіяльності треба вправ, і то вправ від маленького, незначного до щораз більшого.

З того погляду необхідно, щоб і школа в Миліванні стала школою для самодіяльного виявлення змагань учнів цієї школи. І в цьому напрямі іде праця учителів і учнів. Виховані нашої школи мають стати піонерами і розсадниками сільсько-господарської освіти по наших селах і приводити до творення сільсько-господарських самоосвітніх гуртків при відповідних культурно-освітніх установах.

Поведення науки в повинному напрямі річ не тільки трудна, але вимагає поважного вкладу моральних сил і більшу кількість матеріальних засобів. „Просвіта“ не жаліє тих останніх та додає до ведення школи чимало грошей із власних фондів; в минулому шкільному се-

Pr. 334/27. Sąd okręgowy karny we Lwowie postanowił na posiedzeniu niejawnym po wysłuchaniu Prokuratora przy tymże Sądzie: a) zatwierdzić po myśli przepisu art. 76-go rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 10. maja 1927. Nr. 45 poz. 395 Dz. U. R. P. dokonane dnia 17 września 1927. przez Dyrekcję Policji we Lwowie zajęcie czasopisma „Dilo” Nr. 20 z dnia 15. września 1927. z powodu że za mieszczonego obłycia” względnie następujące ustępy tegoż od słów: „Najcześniejsze do słowa „poprzedni” i, dalej od słów „A wac” do słowa „hromadziatwom”, od słów „a kim” do „obłycia”, od słów „M

Тільки в нас іде тихо і глухо. Ні, не глухо! Саме в хвилі, коли треба нам приготувитися до великого напруження сил: коли треба виявити всі засоби енергії, коли треба створити один боєвий фронт українських мас, — в нас теж бють у барабани, але інші. Розколи, розвали, диференціації, великий галас, шум і крик та завзята боротьба не лише між поодинокими українськими партіями, але й у внутрі політичних організацій. Таке в нас розуміння ваги надходячого моменту.

Тому в обличчі хвилі, яка наближається і яка поставить до нас великі вимоги національної єдності і солідарності, накликаємо до опам'ятання. Нам не вільно прогавати моменту, як ми це робили вже не раз. Всі дрібні справи на бік! Перед нами два великі завдання під теперішню хвилю: організація допомоги жертвам повені й консолідація національних сил перед наближаючимися виборами.

вона доложила більше як 7.000 золотих.

Здається, що підемо не одному читачеві назустріч, коли пояснимо, а якої то речі такий маєток як Милівання сам не в силі утримати школи. Але „Просвіта“ мусить давати гроші із засобів, призначених на інші цілі.

З війни вибило Миловання од-
ною великою пустинню. Зударом не-
щасних випадків дійшло до того, що
в наслідок пошести утрачено в 1921
р. всі коні, а решта живого інвента-
ря звелася до такого стану, що про-
сто не входила в рахунок. Маєток
опущений, ніякої огорожі, ціле по-
двіря і прилежні до нього частини
огороду, саду й поля порізані доро-
гами, стежками, якими простували
кожний, хто хотів.

Наслідком браку відповідної кількості живого інвентаря поле заступає; а віддане під управу селянам за чинном ниснажувалося ще далі. Використана, а не підновлюване шкідка овочевих дерев нагадувала хіба колишня славіне минуле.

При покладних грошах, зглядно при можливості затягнення гіпотечної позички на довгі літа поправа відносини не натрапляла би на великі труднощі. Але коли того всього не було, а „Просвіта“ не могла рішитися на вийняв мастику, не оставалось ніщо інше, як тільки дати від себе потрібні гроші. Тим більше пекучою була потреба такого кроку, коли перед Головиним Визілом „Просвіти“ явилось одне завдання: відновити сільсько-господарську школу для добра нашого селянства. Пороблено інвестиції в упорядкування самого зовнішнього вигляду цілого заведення, в будову необхідних то-

rozumiem" do "hromadianstwo" i od słów "dależ" do "katastrof" zawierają w sobie znamiona występkę z § 300 uk. i z art. 1 Rozp. Prezyd. Rz. P. P. z dnia 10.V. 1927. c. r. 45. poz. 390 (Dzupp. b) wydał po myśli przepisu z art. 77 cytowanego rozporządzenia nakaz dalszego rozpowszechniania tego pisma drukowanego. Zarazem wydaje się odpowiedzialniemu redaktorowi tego czasopisma nakaz, by orzeczenie niniejsze umieścić bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie pod rygorem następstw przewidzianych w art. 60 tegoż rozporządzenia. — Lwów, dnia 24 września 1927. r. Mayer.

сподарських будинків (як стайня), у віднову опочолої шкільки (справді дуже коштувала), в закупню живого і мертвого інвентаря, в придивдені самого шкільного будинку до культурного вигляду, в поправу рілі тощо. На все це дала „Пресвіта“ протягом останніх літ більше як 6000 доларів, в тому почисленні також відсотки від затягнених довгів. Ясна річ, „Пресвіта“ не мала повладних грошей і мусіла затягати довг для М'ялованія.

Хто тільки бачив вигляд Мило-
вання під теперішню пору, а зна-
ю цю пустиню, якою прийшло Мило-
вання з війни, цей переконується,
що вилонений гріш не штов на да-
мо. Є вселя надія, що Миліванія
почне поволі звільнятися з довгів,
коли не буде ніяких потрясень, не
траплять саме утримати школи. О-
наче до цієї пори воно ще не обій-
деться без допомоги, а першу чер-
гу на ведення школи.

[illegible]

У нашої роботі не можемо устан-
ти. Давшинам нашим зматанням по-
літичній моголи роботи. Дати змогу

сцям виховувати себе на самодіяльних організаторів сільсько-господарської освіти. Щорічний випуск 4—6 десятків піонерів сільсько-господарської освіти не великий вклад у нашу культуру.

Зріст і висота роботи буде в головній мірі залежати від моральної і матеріальної опіки самого громадянства. Нодій шкільний рік нехай кожному припадає на його обов'язок.

М. Голуциньський.

Радянська Україна

Перша пластівка нової релігійної політики комуністів на Україні. — Помітний занепад місцевого промислу на Україні.

З моментом появи відомого нашим читачам пастирського листа російських єпископів т. зв. тихонівської православної церкви, в якому вони вимагали комуністичну владу та відзвали всіх своїх вірних до змови супроти неї, стало ясним, що комуністи рівнорадно з тим започатковують нову політику на релігійному полі. Боже поволю цього пастирського листа годі собі пояснити інакше, як вислід компромісу між теперішньою владою в СРСР, і теперішньою євхаристією православної патріаршої або т. зв. тихонівської церкви. Коли євхаристія пішла на такий важкий і відповідальний крок як змова змови супроти комуністичної диктатури, з якою нероздільно зв'язано дотеперішнє переслідування цієї церкви та взагалі протирелігійна діяльність, то уряд комуністів напевно пішов на якісь уступки для церкви. Що так воно насправді є, можна переконатися з деяких розпорядків відносно релігії. Замітне тут те, що ті розпорядки не виходять від уряду, але беруть свою ініціативу від професійних установ, які теж всебічно в руках комуністів, але формально мають характер не урядових, але громадських установ. Видно що зміну релігійної політики комуністів уже й на Україні. Ось харківська „Вісник“ в 16. вересня ц. р. приносить енамену хронікарську замітку під пророческою назвою: „Коли святкувати муться релігійні свята?“ Вона звучить дослівно так:

„Питання про дні святкування релігійних свят має значіння для державної промисловості і робітничого побуту. На багатьох фабриках робітни-

тво, що зв'язане з селом, святкувало досі всі релігійні свята за старим стилем, а не за новим. В інтересах нормального розвитку промисловості окрема нарада представників усіх заводів та фабричних відділів українських комітетів при Всеукраїнській Раді і професійних спілках ухвалила святкувати релігійні свята по старому стилю. Передбачується, що Радяни свята святкуватимуться вже по старому стилю“.

Ця незамітна хронікарська нотатка доказує також лінійний раз наглядно, що комуністи уступають під напором мас на кожній ділянці.

Сумський окружний виконавчий комітет поробив перед президією ВУЦВК-ту заходи, щоб в деяких сіл сумської та харківської округи, що їх замешкують москалі аборити окремих районів з російським урядованням, або як там кажуть, виділити їх у окрему російську адміністративно-територіальну одиницю. Самозрозуміло, що і президія і цілий Всеукр. Виконавчий Комітет підуть на стріку тим заходам сумського окрвиконкому, та ухвалити створити новий російський район. Затвердженої цієї адміністративно-територіальної зміни в межах УСРР, не отримавши ніяких перешкод і у Всеукраїнському Виконавчому Комітеті в Москві, без згоди якого ніяких адміністративно-територіальних змін тепер робити не можна.

З радянської преси довідуємося, що на одному з засідань президії ВУЦВК-у вийшлося представити Всеукраїнській Раді Народного Господарства обширний реферат про теперішнє положення місцевого українського промислу. У „Вісник“ читаємо переповіднення цього реферату, яке тут і цитуємо: „В теперішньому році місцева промисловість України переживала фінансові труднощі через нерациональне використання підприємств своїх оборотних коштів. Але завдяки спрямуванню до місцевої промисловості значних коштів — біли 10,4 мільйони карбованців, фінансовий стан її значно зміцнів. В цьому році адало в аренду 4.768 підприємств з основним капіталом в розмірі 62,5 мід. карбованців. Вартість продукції арендованих підприємств досягла 400 мід. карб. проти 215 мід. карб. в 1925—26 р. Число робітників на арендованих підприємствах збільшилося на 8 тисяч і досягло 42-ох тисяч людей“.

Загально референт твердив, що в цьому році „темп розвитку місцевої промисловості, рівняючи з попередніми роками, збільшився“.

Стрийська вистава.

Вчорашня наша коротка оглядка про „Хліборобську Виставу“ в Стрию, далеко не вичерпала усіх, бодей побіжних, відомостей про перший день вистави і її експонатів.

На великій залі „Народного Дому“ розмістилися переважно хліборобські експонати. На довгим столі по середині і по обидві сторони. На них стоїли деякі експонати довголітньої праці в різних сторіях нашої країни: Чортківщини, Стрийщини, Заліщищини і ін. Перше, що кожному впаде в очі на вступі цього відділу, то прекрасний тризуб, зроблений артистично в розкішного пшеничного колоса в Угерці коло Стрия. Віля того експонати „Садівничо-городничого заведення“ Тернопілля в Залукві. Польський міністр Незабитовський, оглядаючи ці експонати, gratував виставців за прекрасні свої і добрі наслідки.

По другій стороні від вистави насіння і овочів Тернопілля адержує відвідувача „Громадський Сад“ у Добровіллях, який попері інше виставляв чорні помідори неавичайної величини. Дуже цікава збірка лінійних зел. Пашча, яка викликує не тільки подив, але й здивування, що з них може паш парід мати такий гарний заробіток.

У кутах великої залі примістилися з одного боку: Спілка України. Агрономів, з другої: Народний Торговлі. Києв Народний Торговлі манить око своїм артистичним уложеним, що на виставі відіграє немалу роль і чого експонати не повинні забувати.

Обійшовши кругом великий стіл на трапезному з другої сторони на насіння, городовину і садівництво з господарства о. Пеленського в Лисичках. За цим розкладом товстопузі гарбузи, такої величини, що просто вірити не хочеться. Один з тих великанів важить 48 кг.

„Господарство Ячмін“, про яке ми агадували в попереднім дописі аюставляє два нові роди прекрасної пшениці „Булавуку“ і „Баварку“, які дають майже подвійний збір, далеко крашу муку і анеманито налягається до управи в Галичині. Крім насіння виставляв Ячмін городовину, пражу. Все це на тлі пре-

красно вишитої юрти та ж із Ячмина. Напроти цього Києв Центросоюзу з пірамід доведеного до перфекції мила „Мута“.

В другій кімнаті зайняли кутки і стіни: фірма Топрадіо Імж. Панькова з електрично-технічним приладдям. Тут і радіо слухається разю, а ще радіше безплатно прекрасні кінематографічні фільми. Імж. Панькова думає тим способом залучити суспільність, щоб так купувала все в українській фірмі.

Віля фірми Панькова шіря „Хрому“, а проти них виставляв знаменитого білошівника Петра Карняка. За шм. фірма „Ворі“ В. Левинської зі своїми пастами до підліг, воском і паствою „Еlegant“ до черевиків.

Одну кімнату займає Пасічникство. Тут виставляв п. Нагірний, тов. „Рів“ і пасічників під проводом о. Гомовського.

Шля салі „Сокола“ заповнена статистикою і діяграмами. На цю повтачу виставу аюажилися праці Подєбрідів, „Релігійного Союзу“, „Прогресу“ і Центробанку.

Стрийський „Труд“ представив себе дуже гарно футрами, вишивками і іншими роботами.

Загалом Стрий, як минулого року Стапеліація у себе, виставива дуже багато. На увагу аюажують вироби стрийських ремісників, спеціально римарі.

„Маслосоюз“ виставляв свої експонати в особнім будинку аюаж побія головної вистави.

Вистава рогатої і безрогої худоби та коней відбувається на торговиці. Мадина з набірніжгородничих фабрик на площі коло „Прогресу“.

За перший день вистави відвідало її 5600 людей, що аказує на аінтересуванні нею широких кругів громадськості. Перевага селян, навіть з найближчих кутків Галичини дає доказ, що селянство арозуміло нагу вистави, а з другої сторони дало ініціаторам вистави переконання, що вона сповняє своє завдання.

Поможіть здвигнути дім-захист для українських письменників і журналістів у Ямній. Засвідчим ділом арозуміти важної культурної праці і аиним аюаж адячність українським робітникам парі Жертв алати на адросу: Львів, Підвал ч. 7, Замельний Банк Гіпотечний, юмжачна ч. 1141.

Остан Вішма.

„ЧУХРАЇНЦІ“.

(Спроба характеристики.)

II.

Передмова.

„Чухраїнці“, як ми уже про їх іагадували, це дивацький нарід, що живе у чудернацькій країні „Чукрен“.

Країна „Чукрен“ була по той бік Атлантиди.

Назва — „чухраїнці“, як і про те вже було говорено, — повстала від того, що нарід той завжди чуклявся.

В цій моїй науковій праці ми спробуємо, за викопаними матеріялами, айнайти з характеристикою аиненаваного дивного народу.

Розділ I.

Країна „Чукрен“, як про це свідчать матеріали, айналася при розкопках гробниць чухраїнського паря Передериматюріохора, розагалася на чималім просторі від біблійської річки Сону аж до біблійської річки Дяну. Біля річки Дяну простягалася пасмо так званих Кирпятих гір. Це — на заході...

Південь країни „Чукрен“ обмивало море з водою синього кольору. Синім то море аробилося дуже давно, ще тоді, коли найбільша в світі чата-каліза оддіала океани відземлі. Тоді те море хотіло аробитися океаном, — надулося, посиніло, та так синім на аवेश свій бік і аалишалося.

В синє море текла найаюажобілиша чухраїнська річка Дмитро. А на відведенню аюаж була друга ве-

лика річка — Дєітро. Од цих річок і чухраїнці прибрали назву: Наддмитрянців і Наддєітрияців. Наддмитрянці — це ті, що жили над річкою Дмитром, а Наддєітрияці — над Дєітром.

Чухраїнців було чимало: шось понад тридцять мільйонів, — хоч адебільша вони й самі не аляли, хто вони такі суть...

Як аипитають було їх: — Якої ви, лорди, нації? Вони, почухавшись, одповідають: — Та хто-й-аюа... Живемо в Шенгерієвці. Православні.

„Чукрен“ була країна хліборобська. На ланах її на широких росля незнай тепер хліба: киші, паланиці, перелічки...

А найбільше чухраїнці аюажли на аюадах сошиники.

— Хороша, — казали вони, — рослина. Як аюажіте-аюажіте-аюажіте! А потім, як ісихили голову і стоїть перед тобою, як навколюшках... Так ніби він — ти, а ти — ніби пан. Уперто покірлива рослина. Хороша рослина.

Розділ II.

Мали чухраїнці цілих аж п'ять глибоко національних рис. Ці риси настільки були для них характерні, що колиб котрийсь із них аюажився в мільйонній юрбі собі подібних істот, кожний, хто хоч недовго жия серед чухраїнців, аюажде:

— Це — чухраїнець.

І ніколи не помилиться...

Його (чухраїнца) постать, його рухи, вираз, казати би, всього його корпусу — все це так і вираає оті п'ять глибоких рис його симпатичної аюажі.

Риси ці, як на ту старовинну термінологію, аюажли так:

1. Як би-ж знаття?
2. Забув.
3. Спізнався.
4. Яюсь то воно буде!
5. Я так і аюаж!

Розглянемо поодиночі всі ці п'ять характерних для чухраїнців рис.

Нагадаємо тільки, що розкопані матеріали сільно потерпіли од тисячолітньої давнини, а декотрі з них і понадривані так ніби на цигарки, хоч матеріали ті ні на книжки з сільського господарства, ні на газети не подібні.

Одну з книжок, писану віршами, викопано разом із глечиком.

Академики кажут, що очевидно, чухраїнці накривали глечики з молоком поезією: настільки в їх була розвинена вже тоді культура.

Книжка дуже попсована, вся в сметані. Сметана та аюажлася струпом. Хемічний досвід того струпа аюажив, що то — крейда. Як догадується ачені, сметану ту було накріто книжкою біля якогось великого міста.

Отже, дуже тяжко працювати над тими матеріялами. Через те характеристика кожної національної чухраїнської риси може бути не зовсім повна.

Ми аюажні просимо нам те дарувати. Не ми в тому аюажні, а тисячоліття.

Визначати науково кожну окрему рису ми, за браком часу й місця, навряд чи аюажемо. Доведеться обмежитися наведенням для кожної з них наочних прикладів: так, ми аюажемо, буде й шанде, й для широкого аюажу арозуміліше.

1. Як би-ж знаття.

Найхарактерніша для чухраїнців риса. Риса — мати. Без цієї чухраї-

нець — не чухраїнець, а риса ця без чухраїнця — не риса.

Повстала ця риса в чухраїнців от з якого приводу. Вишивав одні із них хату. Зліз аж до бовдура, і посунувся. Сунеться й кричить:

— Жінко! Жінко! Соломи! Соломи! Соломи!...

Геп!

— Не треба...

Це азначить кричав чухраїнець жінці, щоб вона йому, доки він гепне, соломи на те місце, де він гепне, підіслала. Не встигла жінка цього аробити. Тоді, виходить: „Не треба“.

І от після цього й укорінилася глибоко ця риса в чухраїнцеву аюажу. Як тільки яка притичина, аюажу:

— Як би-ж знаття, де аюажеш, — соломи б підіслав.

Або:

— Як би-ж знаття, що в кума диття? І так в кожнім випадку життя чухраїнського цивілізованого.

От будують чухраїнці аюаж-аюаж будівлю громадську. Збудували. А вона аюажла й упала. І аюажу:

— Як би-ж знаття, що вона аюажде, ми б її не сюди, а туди будували!

Є серед матеріалів характерний аюаж, як попервах чухраїнці свою культуру будували. Аюажли дуже аюажливо... А потім за шось аюажли, аюажу за голоблі (була в їх така зброя, на манір лицарських середньовічних списів) та як счепились, подемівували... Подемівували, подемівували... аж аюажються — у всіх кроп тече... Тоді повставали й стогнуть:

— Як би-ж знаття, що одні одні голови попроваджуємо, не аюажли б!

Сильно тоді в них культура аюаж...

— Спомини пра журналіста. Мало ото літ тому пролився у Ніжні Михайлів Рісн, що до 1879 р. на протязі останніх 30 літ свого життя носив титул "шорда не-редовани". Батько Пруда був французом, мати німецькою. Єдиний син кізав літ 25

НА ІСЛАНЕ.

За надіслане Редакція не відповідає.

Д-р Яків Зельцер

607

оператор

1-2

вул. Фредри ч. 7

повернув і ординує як звичайно.

тривалим кореспондентом німецьких часописів, а в 1864 р. оснував із д-ром Фрідріхом „Нае Фраге Прессе“, якою проводив до смерті. На цьому становищі він мав усе вплив на редакторів чароїських впливових денників: екс-така кабінети, захитував парламентом, ослаблював і змішнював уряд. Його політичні передовиці мали в собі вогонь бунту і вістря майстра від шаблони. Нині ледви пригадують собі його імена. Значна доля журналіста.

— Проти маски. У Дамаску група мусульманських жінок рішила піти за прикладом турецьких феміністок і появилися на вулиці без чарчафу (серпанку) на обличчя. Духовенство запротестувало проти цього, а уряд підтримував цей протест. Прийшло до вуличних демонстрацій із кров'ю.

— Закон серії. Є філософія, які твердять, що деякі нещасливі випадки повторюються в різних частинах світа по закону авіані „законом серії“. Це значить, що після двох-трьох авіанічних катастроф приходить черга на шматку таких катастроф: самобитства родять самобитства, повинні — повинні. Ті, що вірять у закономірність таких явищ мають нове їх цікаве підтвердження у таких фактах: кілька днів після смерті Ісаака Дунаїка, що задушилася шалем в чоті, отже згинула дуже рідкою смертю, так само помер бурмистр нім. міста Рагтор. Довгий лапшомок від його годинника завісився за його шию, коли він зсунувся з авта; бурмистр задушився.

— Світова всипчина. Нім. канцлер Маркс і австр. Зайнль у розмові на тему „Антіплюс“ Австрії до Німеччини згодилися, що в теперішній момент ця справа не є актуальною. — У Празі відчинили осінній ярмарок: представлено 2470 фірм, з чого 373 чужинних. — У деяких частинах Югославії відлуча підземельні гремітні; населення втікло в ліси. — Цими днями Берлін святкуватиме 60-ліття уродни вбитого політика Ратенава; у сваті візьмуть участь офіційні політики та визначні письменники. — Новий австрійський поліції в Констанцінополі забороняє пресі поширювати звістки про самобитства, у думці, що таким робом зменшить самобитну епідемію. — У Неаполі уряд позвав у суд одного відірвального старих римських монет, який не подав до відомої своєї знахідки. — Радянський уряд не візьме участі у міжнародній конференції в справі ввозу та вивозу. — Ленінградський суд засудив 4 монархістів на смерть. — В Амстердамі відкрили міжнародний антропологічний конгрес. — До Констанцінополі приїхав новий америк. посол Джозеф Кру — перший від часу війни; до цього часу Америка була там представлена верховним комісаром. — Якесь вломились вдерлись у Берлін серед білого дня до кондитерської крамничі на головній вулиці і втікли з 200 парами золотих годинників. — Американські контрабандисти алькоголю придбали собі підводні лодки.

3 театральної ділянки.

„Просвітанський Театр“.

В ряді наших громадянських, культурних установ є ще й досі прогалина. Цю прогалину заповнювали діявчою передусім авторські, театральні гуртки, розсіяні по найдавніших закутках краю, а з ними також і ціла свідома частина українського громадянства. Відчувалося недостачу центральної установи, яка працюючи практично вишколювала би не лише добрих сценічних артистів, але й давала рутиннізовані режисери, інструктори і кореспонденти театральної умістості для здвиження урівні аматорських, театральних вистав по філіях і читальнях Т-ва „Просвіта“.

Щоби цю прогалину виповнити постає на днях окресний, мандрівний театр, ало-жених з кваліфікованих акторів і музиків, який буде працювати в порозумінні з Театральною Комісією Головного Виділу Т-ва „Просвіта“, рахуючись з побажаннями вимогами цієї останньої.

Коли під моральним і духовним оглядом

зв'язок між новою установою в Т-вом „Просвіта“ буде дуже тісний. то під матеріальним і правним оглядом буде ця установа самостійна так, що Т-во „Просвіта“ не буде поносити відповідальності ні за якінебудь матеріальні зобов'язання нового театру, ні за його матеріальне по-водження. В цих останніх напрямі мусить театр доброю грою і доцільною внутрішньою адміністрацією подбати сам за себе.

Головний Виділ даючи новому театрові дозвіл уживати назви „Просвітанський Театр“ і оточуючи його своєю опікою, безпосередньо або посередньо через свою Театральну Комісію, через свої повітові філії та свої читальні, бажає працюючим членам „Просвітанського Театру“ досягнути можливо найвищого мистецького рівня і цим забезпечити собі відповідне існування, як це належить дійсним слугам національної культури.

Окрім театру постають рівночасно при Головному Театральній Комісії окремі комісії до оцінки шук, що входять до репертуар „Просвітанського Театру“ та до оцінки вмістості театральних мистецтва з боку членів труп цього театру.

Організація театру як вислід основних розважань — кермуючих установ „Просвіти“ є так обдумана, що повинна допомогти театрові до його розвитку. Тепер під проводом директора нового театру п. Альфреда Будзиновського буде формуватися театральну дружину, зложеною з кваліфікованих і досвідчених членів. Завдяки добірному репертуарові та інструкторській праці серед аматорських гуртків, повинен цей театр заслужити собі скоро на признання українського громадянства, а тим самим забезпечити своїм членам відповідний прожиток. Оснування „Просвітанського Театру“ можемо тільки попитати і побажати йому якнайкращих успіхів.

Зі спорту.

Сокильський здиж Радехівщини

відбувся дня 18. вересня в Радехові. Задля неспівної погоди відпала заповіджена полена Служба Божа і генеральна проба. В год. 2 попол. простора площа за містом почала наповнятися рухливими і публікою. На підвищенні стану з трубною начальником Сокола і Здижув п. Панасюк і дав знак відділам, що чирками вмишували на площу. Грала музика, всі в сокильських шапках. Уставка до вправ відбулася швидко і справно, криття просте, бічкє і на скіс було бездоганне. До вправ виступило 10 гнізд на всіх 16, що є в повіті, з того Соколів 200 і 80 соколів. В одностроях були провідники, решта мали сокильські шапки. Радехівські Сокилі виступили в одностроях помысли п-і Селезінської, в чепках вишиваних на київський спосіб. В мештах виглядали дуже граціозно. Сільські дівчата красувалися в гарно вишиваних сорочках. Руховики були в сорочках вишиваних і зовсім білих з червоними стрічками. З гнізд найкраще виглядали Немилівське; хлопці росли, стрункі з інтелігентним обличчям, з за-зяттям в очах. Свято відкрив підписаний делегат Сокола Батька коротким привітом. Вказав на високу мету сокильства, що повинно згуртувати молодь в карні сокильські ряди, навчити рухавки і відновити в народі давного козацького духа. Вправи скинулись дефілядою всіх відділів (трохи за довго тривала). Відтак виступив д-р Селезінка, головний організатор сокильського руху Радехівщини і в палкій промові піднявав усім гніздам за участь у здижні і бездоганне виведення вправ та загравав учасників до дальшої витревалості праці для поглиблення сокильської ідеї в найширших масах народу. Йому належить найбільша подяка за успіх свята. Він заснував у залушенім і колісній капальській повіті сокильські гнізда і дає раз-у-раз про їх розвиток, не жалуючи часу і заходів, так як це робив давніше у Стрийщині, де лише завдяки його енергії і небуденному хистові сокильська і освітня справа станула так високо.

Сокильські вечірники на закінчення Свята відбулися в Народнім Домі. Молодь бавилася охоче, але чепно. Танці були переплетіні патріотичними співками, а радехівські сокилі виконали ще дві руханкові вправи вільною. Крім того вивели вони прегарну символічну вправу весняного обряду до слів „Ягія, Ягія, Ягілочка“. Коли в другого для відіздана до Львова в тім самім поїзді їхали емігранти до Аргентини. Між ними були також Соколи що виступали на здижні... 7. Ф.

Посмертні згадки.

Ілля Федорчук, смеритований учитель відділової школи, помер у Сиктині дня 15. серпня 1927 р. в 83-ім році життя. Покійний походив з убогої селянської ро-

дини, з села Ліснички, заліщицького повіту. Аж у вітську навчився читати і писати, а потім за порадою добрих людей вписався до учительського семінара в Станіславові. По іспиті зрілості став учителем у Сиктині і тут учительовав понад 35 літ. Був добрим учителем, любив учити. Тому не дивно, що й нині згадують з полагою і пошаною про нього його живі ученики — сиктинські міщани.

Покійний брав також живу участь у громадській роботі. Був довгі літа головою „Української Міщанської Читальні“, директором каси „Прут“, опікуном „Народньої Торговлі“ і головою товариства „Шкільна Поміч“, яке удержувало перед війною бурсу для учнів. Для бурси посвятив Покійний багато труда і власного гроша. Бувало писав також до наших часописів на різні актуальні теми. В останні роки передав він через старею неміч провід у цих товариствах іншим людям та інтересуватися ними не перестав до останніх місяців свого життя.

В часі війни стратив Покійний одинокого сина Ярослава, званого журналіста, що жив у Франції і ще перед світовою війною поміщував у французьких газетах статті про Україну і українців. З оповідання Покійного знаємо, що по його сні Ярославі, помершій у Львові, остала гарна бібліотека, яку він записав будучому українському університетові у Львові. На опіку цієї бібліотеки був упронений меценас української культури, відомий нам граф Михайло Тишкевич. В. І. П.

Ольга Іванна зі Шпундерів
Головіньська

жена священника, заосмотрена Н. Т. померла по короткій а тяжкій недугі в Підгайцях дня 25. вересня п. р. в 25 році життя. Похорони відбулися у второк дня 27. ч. м. в Підгайцях, про що повідомляє всіх знайомих опечалений муж і родина. 610

ОПОВІСТКИ.

Новий Український Театр під
дир. П. Карабіневича:

Скала: 29. IX. Майська ніч.
30. IX. Еспанська муха.
1. X. День і ніч.
2. X. „Ой не ходи Грицю“.
3. X. Чесна Зузання.
Озеряні: 4. X. Вій.
5. X. Піти Агафера.
6. X. Дні нашого життя.
Копичинці: 7. X. Майська ніч.
8. X. День і ніч.
10-2 485 9. X. Запорожесь за Дунаєм.

Український театр під дирекцією
Івана Когутяка:

Гусатин: 28. IX. Чар мундуру (премера).
29. IX. Воскресіння.
30. IX. Военний похресник.
1. X. Чия дитина.
2. X. За Німан.
3. X. Чар мундуру. — Увесь

дохід призначений на тих, що потерпіли повинню. Дирекція театру просить око-личні села щоб ласкаво взяли участь в тій виставі, щоби допомогти бодай малою лептою нашим братам в нещастю. 611 1-3

ДРІБНІ ОГолошення.

Всіякі роботи годинникар-сько-ювілерські також перері-би найбільшій виконує, найстарша в краю фірма Ю. Донброський насл. Ю. Донброський — Л. Розваж-ський Львів, Академічна 2, (Готель Жор-жа). Замовлення з провінції полагоджуємо негайно. 101 6) 11-2

ПРЕДСТАВНИКИ, що мають зв'язки з хліборобами, пошукувані. Величезні зиски. Варшава, Цигля 3/5 Zabmach. 436 4-2

СПІЛКОВА Торговля в Товмачі (міська кооперативна і пов. ска) приймає негайно управленні, але тільки факційно-купця. Винагорода після умови. 553 2-2

ВІЖУТЕРІЮ, ЗОЛОТІ І СРІБНІ ВИ-РОБИ продає за готівку і на рати від десятиліт в цілім краю злісна фірма Іван Зельцера, Львів, Марій-ська пл. 5. Куноу бриланти, золото, срі-бло, плачу найвищі ціни. 3а) 24-2

БРАВЧИНА виіде на провінцію, шне біла, плачі, костю-ми. У Адміністрації Ірина. 612 1-1

ПОКІЙ з особним входом (околична вища Потоцького) до винайма. Відомість Адміністрації „Шіла“. 602 2-2

НЕГАЙНО потребує кімнати з окремим входом, опалом, світлом, послугою і ескорт. сидінням в здоровій часті Льво-ва. С. Залеський судья в Коломи. 600 2-3

ПОШУКУЮ станції від 8. жовтня з ц-лим удержанням, ескортальною і ча-стимими. Листи з поданням умов на адресі о. Дуркот Волозов, п. Нове місто. 606 1-2

КІМНАТА для двох студенток до на-найму. Алм. „Шіла“ О. Р. 608 1-3

ІНТЕЛІГЕНТНА жінка, зі священичої родини пошукує місця до ведення до-машньої господарки. Зголошення: Львів вул. Зборовська 3 у п. Ягодинської для Ірени. 604 1-2

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.

Спеціаліст недуг легінів, серця і жолудка

д-р Фелікс Ган

Львів, ГОРОДЕЦЬКА 46.

417 Пересвітлення Рентгеном 20-22

д-ра Симона Раппапорта
Якова Насса

Львів, вул. Сикстуська 17/11.

Скріплювання хитаючихся зубів, пльомбування й винищення зубів без болю. Штучні зуби в кавчуку і золоті на американську систему. Пашієнтів з провін-ції полагоджується в найкоротшому часі. П. Т. урядовцям і студентам значна знижка. 587 Полехий в сплатах. 2-3

ДЕНТИСТ

В. ЛЬОКЕР в СТАНИСЛАВОВІ

вул. Собіського 14.

Спеціальність: білі корони, штучні зуби без піднебіння, містки без корів і білення зубів. — Приступні шни — до-494 гідні усміа. 7-7

ЩАСЛИВІ ЛЬОСИ

І. класи XVI державної
клясової льотерії

продає

аГЕНЦІЯ ЗЕМЕЛЬНОГО
БАНКУ ГІПОТЕЧНОГО

Львів, ЯГАНЛОНСЬКА 8.

1/2 зол. 40 1/2 зол. 20 1/2 зол. 10.

Поручення з провінції полаго-джується відворотною поштою.

Конто в П. К. О. 153.545.

В ДЕСЯТУ РІЧНИЦЮ ВІДБУДОВА
УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВИ

вийшли в Відні пропамятні медалі. Замов-ляти можна тільки за попереднім над-ісанням готівки — не менше як 10 штук, у Мистецькій Накладні „Umsa“, Wien I, Riemergasse 2, Austria.

Ціна одної медалі в Польщі 3 зол. в Америці 50 цент, Німеччині 2 марки, Франції 10 франків, Чехії 15 ч. к. 603 1-2

Оголошення.

Дня 9. жовтня 1927 р. в год. 4. побоя відбудуться в салі „Бояна“ в Бродях Значний Загальні Збори Української Пов-тової Бурси ім. Маріяна Шашкевича в Бродях з наступним порядком денним: 1) Відкриття зборів; 2) звіт виділу і контрольної комісії за рік 1926/1927; 3) ухвалення абсолютної; 4) вибір голови, 2 членів виділу і 3 заступників; 5) членів контрольної комісії; 6) внесення і запити. На случай браку комплексу о означені годині відбудуться загальні збори в год. 5-й попол. того самого дня і в тім самім місці без огляду на число явившихся членів.

В Бродях дня 25. вересня 1927.

За виділ:

Д-р Волинський голова. 609 Д-р Жолітський секретар.

Найбільша в краю фабрика дзвонів
Братів ФЕЛЬДЕНСЬКИХв Калущі, вул. Сівецька ч. 14.
в Перемишлі, вул. Красинського ч. 63.

віднає на замовлення дзвони гарно-вінні і поодинокі, а постійно удержу-є на складі злив 200 штук готових дзвонів у вазі від 10 до 600 кг. 16-2

Ціни приступні — сплата ратани.